

Специфіка відносин підрозділів ОВС із масовим споживачем, тобто населенням, полягає в тому, що вони об'єктивно породжують відчуття переваги, задоволеності, довіри, співпраці або напруженості, конфліктності тощо.

Суспільні відносини постійно розвиваються, що вимагає належного та стабільного правового регулювання службових відносин у місцевій міліції. Як відомо, ефективність регулювання визначається насамперед своєчасністю прийняття, повнотою й узгодженістю правових норм. Усі службові відносини, які виникають у діяльності місцевої міліції, повинні мати системний характер, тобто бути взаємопов'язаними та взаємодоповнюючими.

Одним із важливих напрямів функціонування місцевої міліції повинна стати інформатизація, широке впровадження сучасних засобів оброблення та передачі інформації, її зберігання та використання в оперативно-службовій діяльності. Особливо важливою стає необхідність в одержанні найбільш повної, достовірної інформації, оперативного аналізу ситуації, інформаційної підтримки прийняття обґрунтованих рішень і контролю за їхнім виконанням на всіх рівнях.

Позитивна оцінка населенням ефективності діяльності правоохоронної сфери повинна спиратися на потужну інформаційну систему, що формує довіру до органів правопорядку.

Список використаної літератури

1. Про міліцію : закон України від 20 груд. 1990 р. № 565-ХІІ // Відомості Верховної Ради. – 1991. – № 4. – Ст. 20.
2. Джафарова М. С. Адміністративні процедури прийняття та реалізації управлінських рішень органів внутрішніх справ у відносинах з населенням : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право, інформаційне право» / М. С. Джафарова. – Х., 2008. – 20 с.
3. Міліція і населення – партнери / [Соболев В. О., Попова Г. В., Болотова В. О., Московець В. І. ; за заг. ред. Ярмиша О. Н. – Х. : Ун-т внутр. справ, 2000. – 93 с.
4. Проведення із звернень громадян в органах внутрішніх справ: теоритичний та практичний аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право, інформаційне право» / В. П. Яценко. – Х., 2007. – 20 с.

Надійшла до редколегії 15.06.2011

МАЛИНОВСКАЯ Т. М. ПРИНЦИПЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПАРТНЕРСКИХ ОТНОШЕНИЙ МИЛИЦИИ С НАСЕЛЕНИЕМ

Рассмотрены основные вопросы формирования взаимодействия органов внутренних дел Украины с населением, которое базируется на принципах доверия, взаимопонимания и на партнерских отношениях с общественностью.

MALINOVSKA T. PRINCIPLES OF FORMATION PARTNER RELATIONSHIP BETWEEN POLICE AND COMMUNITY

The problems of forming partner relationship between police departments and community, which are based on the principles of trust, mutual understanding and partner relations with community are researched.

УДК 351.74(477)

М. В. КАЛАШНИК,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри адміністративної діяльності органів внутрішніх справ

факультету підготовки фахівців міліції громадської безпеки

Харківського національного університету внутрішніх справ

ВЗАЄМОДІЯ МІЛІЦІЇ ЗІ СТРУКТУРАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ЯК ПІДґРУНТЯ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Розглянуто проблемні питання реформування органів внутрішніх справ в аспекті взаємодії міліції з громадськими організаціями. Запропоновано шляхи вдосконалення механізмів спільних дій.

Реалії сьогодення в Україні яскраво засвідчують, що демократична держава спроможна вирішувати свої проблеми лише за умови ефе-

ктивної взаємодії з інститутами громадянського суспільства. Проте система державних органів, що нині існує в Україні, залишається на

сьогодні внутрішньо суперечливою, незавершеною, громіздкою і відірваною від населення. Це, відповідно, несприятливо відбивається на налагодженні конструктивного діалогу зі структурами громадянського суспільства. Нерозвиненість останнього, відрив влади від громадськості породжують серйозні проблеми у сфері ефективного функціонування державних інститутів і правоохоронних органів у тому числі.

На цьому етапі набувають відчутних еволюційних змін структурна побудова, завдання та функції, форми й методи роботи органів внутрішніх справ (далі – ОВС), але розвиток системи ще не повністю відповідає сучасним політичним, економічним і соціальним реаліям в Україні, не завжди встигає за процесами становлення громадянського суспільства. Для подолання згаданих невідповідностей та відставання в Україні проводиться широкомасштабна адміністративна реформа, невід’ємною складовою якої є реформування системи державної служби і системи органів внутрішніх справ у тому числі.

У рамках цих реформ, і тут не можна не погодитися з М. В. Білоконом, «необхідно розробити критерії оцінки надання державних послуг фізичним і юридичним особам, принципи взаємодії ОВС і їх посадових осіб з громадянською та громадянами, запровадити принципово новий тип взаємовідносин між громадянами й правоохоронними органами, в основу яких покласти пріоритет прав і свобод людини, повагу до особистості, високу культуру спілкування» [1, с. 195].

Усі вищезазначені завдання безпосередньо впливають з практики щоденної діяльності органів МВС України. Їх реалізація зумовить широке й ефективне залучення структур громадянського суспільства до правоохоронної діяльності, що, безперечно, є важливим чинником участі громадян в управлінні справами суспільства й держави, одним із основних факторів конституційного режиму, посилення ролі законів, механізму підтримання правопорядку. Партнерські відносини, спільна діяльність міліції з громадськими організаціями, які беруть участь у боротьбі з правопорушеннями та охороні громадського порядку, сприяє формуванню у свідомості населення України пріоритетності загальних інтересів, шанобливого ставлення людей до правових приписів, розвиває соціальну відповідальність громадян, яка і є визначальним моментом становлення громадянського суспільства. Це, у свою чергу, накладає високу відповідальність на кожного

працівника ОВС зокрема і на всю правоохоронну структуру в цілому, потребує нових рішучих кроків та реальних механізмів взаємодії органів внутрішніх справ з громадськими організаціями, вимагає від керівного і рядового складу ОВС глибокого розуміння того, що встановлення належного громадського порядку, ефективність боротьби зі злочинністю, забезпечення, врешті, внутрішньої безпеки держави залежить від об’єднання зусиль правоохоронців і всіх структур громадянського суспільства. При цьому взаємодію міліції з населенням слід будувати таким чином, щоб не порушити основних принципів розбудови громадянського суспільства, пам’ятаючи, що громадянське суспільство – це система не залежних від держави суспільних інститутів і відносин, які покликані забезпечити умови для самореалізації окремих індивідів і колективів, реалізації приватних інтересів і потреб.

Проблеми реформування системи органів внутрішніх справ України та зокрема вдосконалення взаємодії міліції зі структурами громадянського суспільства розглядалися такими вченими, як В. Б. Авер’янов, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, І. П. Голосніченко, С. Ф. Денисюк, Є. В. Додін, Р. А. Калюжний, С. В. Ківалов, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, В. В. Конопльов, О. В. Кузьменко, В. Я. Настюк, В. І. Олефір, О. І. Остапенко, В. П. Петков, Г. О. Пономаренко, О. Ю. Синявська, В. К. Шкарупа, О. Н. Ярмиш тощо. Однак, незважаючи на інтенсивність досліджень, присвячених різним аспектам зазначеної проблематики, багато питань потребують подальшого вирішення.

Актуальність проблеми удосконалення взаємодії ОВС України з громадськими формуваннями зумовлена також тенденціями та концепціями, поширеними сьогодні у світі. Аналіз нормативно-правових актів і практичної діяльності поліції в демократичних зарубіжних країнах свідчить про те, що її репресивні та каральні функції поступаються місцем забезпеченню правопорядку і громадської безпеки шляхом профілактики та контролю над злочинністю, надання широкого спектру соціальних послуг громадянам. Проте моделі функціонування ОВС, які на даний час розроблено в Україні, майже не зачіпають питань щодо запобігання злочинності, і в цьому, на нашу думку, їх головний недолік. Крім того, спроби вирішити проблему координації зусиль правоохоронних та контролюючих органів між собою, а також державних, громадських організацій і населення

у протидії руйнівним криміногенним процесам шляхом копіювання структурно-правових стандартів розвинених зарубіжних країн є теоретично сумнівними і практично нежиттєздатними в складних перехідних умовах сучасності. Це пояснюється перш за все тим, що розвиток співробітництва між ОВС України та громадянами відбувається нині спонтанно, без належної організації і системного підходу. Заходи щодо залучення громадськості до правоохоронного процесу проводяться, здебільшого, внаслідок якихось екстремальних подій. У зв'язку з цим великий інтерес становить практика вироблення, прийняття і реалізації спільних активних дій, яка повинна здійснюватися за певною схемою [2, с. 75]. У своїй основі вона має бути обов'язковою для всіх суб'єктів, що беруть участь у процесі взаємодії. При цьому будь-яка участь громадян у встановленні правопорядку і запобіганні злочинам повинна розглядатися як невід'ємне право кожного на захист життя, здоров'я, власності від злочинних посягань, а також активно підтримуватися і заохочуватися з боку правоохоронних органів та інших органів державної влади. Спираючись на досвід зарубіжних країн та низки пострадянських держав, можна з упевненістю стверджувати, що даний процес повинен ґрунтуватися на принципах поліцейського права, які, на жаль, зараз не враховуються. Головним із них є необхідність спільної діяльності держави і громадян у справі громадської безпеки і добробуту з тим, щоб міліція надавала суспільству допомогу лише в тих випадках, коли зусиль останнього недостатньо. Зазначені принципи необхідно широко доводити до населення і органів державної влади та місцевого самоврядування, що значно полегшить роботу з громадянами під час їх звернень до ОВС, а також дозволить сформувати нову модель їх функціонування. При цьому акцент у діяльності міліції слід робити не на репресивну функцію, а на превенцію правопорушень шляхом залучення до неї широких верств населення, ефективні механізми здійснення якої дотепер відсутні в усьому світі.

Взаємодія територіальних ОВС із населенням у протидії руйнівним криміногенним процесам є організованою діяльністю, яка повинна будуватися на ефективній, науково обґрунтованій управлінській основі. При цьому величезне значення має визначення державою стратегії і тактики протидії злочинності спільними зусиллями із суспільством, а також оптимізація моделювання правоохоронної системи в раку-

рсі діяльності щодо запобігання злочинним проявам [3].

У сучасній теорії і практиці взаємодія органів внутрішніх справ з населенням, а також з іншими суб'єктами трактується вченими як «погоджена за метою, місцем і часом спільна діяльність суб'єктів при виконанні покладених на них завдань у сфері охорони громадського порядку, запобігання і припинення правопорушень на певній території» [4, с. 33]. У свою чергу, В. Г. Кутушев даний вид взаємодії трактує як «засноване на нормативних актах і погоджене за часом, напрямком і завданням спільне використання сил і засобів органу внутрішніх справ та інших суб'єктів в інтересах досягнення загальної мети щодо забезпечення правопорядку» [5, с. 16].

На основі вищесказаного можна резюмувати, що взаємодія ОВС України з населенням являє собою врегульований державними нормативно-правовими актами процес реалізації правоохоронних цілей, функцій і завдань за допомогою співробітництва за певних умов. Взаємодія має істотний організаційний, профілактичний, психологічний потенціал, створюючи об'єктивні умови для збільшення сил протидії злочинності, взаємного контролю і координації її суб'єктів, а також підвищення їх відповідальності у сфері забезпечення правопорядку.

Одним із головних засобів партнерської взаємодії між ОВС і населенням є ефективне функціонування громадських формувань, а також вибір оптимальних форм їх роботи. Під останніми слід розуміти «зовнішнє вираження спільної правоохоронної діяльності працівників органів внутрішніх справ і населення у сфері охорони громадського порядку і боротьби з правопорушеннями» [5, с. 12]. Найчастіше до них відносять наступні: спільне планування заходів щодо охорони громадського порядку і боротьби з правопорушеннями, а також патрулювання, рейди, обходи, огляди; узгодження заходів, що проводяться самостійно; інструктування працівниками органів внутрішніх справ членів громадських формувань; спільний обмін інформацією та аналіз оперативної обстановки; проведення спільних нарад, семінарів і зборів з правоохоронної тематики; спеціальна та правова підготовка громадян, які бажають виконувати правоохоронні функції тощо [6, с. 120].

У даний час структурована громадськість залежно від цілей і методів діяльності самовизначається як неурядова або інтегрована

з державними структурами. Існує кілька поширених міжнародних понять і визначень первинних колективів третього сектора: незалежні, неурядові, некомерційні організації. У національному законодавстві використовується термін «громадські організації», під яким розуміють об'єднання громадян для задоволення та захисту своїх законних соціальних, економічних, творчих, вікових, національно-культурних, спортивних та інших спільних інтересів [7]. На нашу думку, з широкого кола громадськості в аспекті побудови системи ефективної взаємодії з органами внутрішніх справ доцільно виділити саме громадські організації, оскільки:

- їх правовий статус спеціально врегульований окремим нормативним актом – Законом України «Про об'єднання громадян»;

- серед їх статутних цілей і завдань, як правило, проголошується сприяння процесам демократизації й становленню правової держави;

- аналіз практики свідчить, що саме вони найбільш активно прагнуть взаємодії з правоохоронними органами.

В аспекті розглядуваної проблематики громадські організації можна класифікувати за наступними критеріями: за часом створення і досвідом роботи; за проголошуваними пріоритетами. До першої категорії належать:

- раніше відомі в нашій країні форми громадських організацій, що відновлюють і розвивають існуючі традиції: громадські загони охорони порядку за місцем проживання, молодіжні скаутські рухи, патріотичні пошукові загони;

- громадські організації, які з'явилися нещодавно і не мають тривалої передісторії в нашому суспільстві: правозахисні об'єднання, жіночі кризові центри, комітети виборців тощо.

До другої категорії належать:

- громадські організації, що проголошують як одну зі своїх основних статутних цілей захист прав та свобод громадян у цілому або на конкретній ділянці та готові в тій або іншій формі сприяти правоохоронним органам у справі зміцнення законності й правопорядку. До таких можна віднести, наприклад, Харківську правозахисну групу, Гельсінську спілку, Комітет солдатських матерів, Комітет виборців України тощо. Такі організації в основному спеціалізуються на правових питаннях, мають у своєму штаті підготовлених юристів, експертів, психологів, видають правозахисну літературу, проводять конференції, круглі столи й навчальні семінари з правової тематики. З

представниками таких громадських організацій працівники міліції повинні вміти взаємодіяти на правовому полі й в інформаційній сфері. Донедавна існувала хибна практика ставлення до подібних організацій переважно як до об'єктів діяльності правоохоронних органів. У той же час координація зусиль у правозахисній роботі й залучення людських і матеріальних ресурсів цих громадських організацій дозволяє органам внутрішніх справ більш ефективно вирішувати поставлені перед нею завдання;

- громадські організації, що проголошують пріоритети в інших сферах діяльності: творчість, культура, спорт, добродійність, інтернаціональні зв'язки. Прикладом таких організацій є спілки колекціонерів, різні товариства, наприклад товариства любителів книги, спортивні клуби. У сучасному суспільстві ці численні за своїм складом організації також не можуть діяти неправовими методами, однак серед їх працівників, як правило, немає професійних юристів. До правових питань вони зазвичай звертаються епізодично, у разі гострої потреби, а відтак, за окремими винятками, рідше стають об'єктами контакту чи предметом уваги міліції. Проте досвід засвідчує, що складні в подібних співтовариствах оцінки тих або інших інститутів державної влади, структур суспільства є дуже стійкими і здатними вплинути на престиж правоохоронних органів і рішення актуальних питань на державному рівні.

На даний час у Харківській області діє 200 громадських формувань з охорони громадського порядку, в яких налічується 7260 чоловік (з них у сільській місцевості – 174 формування загальною чисельністю 5651 чоловік). За участю сил громадськості у 2010 р. під час проведення рейдів та інших заходів з відпрацювання населених пунктів розкрито 565 злочинів (по місту – 137, по області – 428), затримано за адміністративні правопорушення 1421 особу (по місту – 502, по області – 919). Крім того, з метою налагодження співпраці міліції з населенням, залучення громадян до участі в охороні громадського порядку в сільській місцевості започатковано інститут громадських помічників дільничних інспекторів міліції. У Харківській області діють 396 громадських помічників дільничних інспекторів міліції, які у 2010 р. спільно з ОВС узяли участь у понад 500 заходах з охорони громадського порядку, за їх допомогою було розкрито 162 злочини та затримано за правопорушення 621 особу. Однак, незважаючи на вагому допомогу населення, через недосконалість чинного законодавства,

відсутність належного фінансування, відмову в наданні допомоги з боку органів державної влади і місцевого самоврядування кількість громадських формувань на території області постійно зменшується. Для подолання такої негативної тенденції та налагодження ефективної взаємодії міліції з громадськістю на часі постало вирішення питань щодо визначення на законодавчому рівні поняття «громадське формування», закріплення його правового статусу, впровадження правової та спеціальної підготовки членів громадських формувань та визначення порядку придбання і зберігання спеціальних засобів не смертельної дії членами формувань. Також, на нашу думку, необхідно передбачити в чинному законодавстві матеріально-технічне забезпечення громадських формувань, більш вагомій та диференційованій винагороди громадянам за виконання правоохоронних завдань, визначити та встановити конкретні грошові суми за одну годину патрулювання, затримання правопорушника, надання інформації про вчинення або підготовку до вчинення злочину, розшук злочинця, викрадених речей тощо. Визначити, з яких джерел має здійснюватися відповідне фінансування. При цьому вважаємо за доцільне нормативно закріпити те, що витрати повинні відшкодовуватися підприємствами, організаціями та установами як комерційного, так і некомерційного характеру, на адміністративній та прилеглий території, де проходять маршрути патрулювання або виконуються інші правоохоронні завдання членами громадських формувань.

Загальновизнано, що успішному виконанню всіх завдань, поставлених перед правоохоронними органами, сприяє залучення до вирішення окремих питань, що виникають у ході взаємодії, представників ЗМІ, громадських об'єднань, інших недержавних формувань. Ця взаємодія відрізняється від координації тим, що в її учасників, як правило, відсутні нормативно визначені обов'язки з розроблення й за-

стосування погоджених заходів, із розподілу сил і засобів, із встановлення відповідальності за виконання запланованих заходів, не завжди виділяється постійно діючий представник, що має повноваження із взаємного узгодження вчинюваних дій.

З урахуванням викладеного під час організації взаємодії із громадськими організаціями варто враховувати специфіку статусу сторін. Необхідно передбачати складнощі погодженої діяльності не підлеглих один одному організаційно самостійних і відособлених суб'єктів, спрямованої на досягнення єдиних цілей. В основі такої взаємодії лежать форми поведінки його учасників, обумовлені взаємною підтримкою, допомогою, іншими взаємоприйнятими обставинами [8].

Налагоджуючи ефективну взаємодію із громадськими організаціями, органи внутрішніх справ України отримують дієвий інструмент, що дозволяє вирішувати як їх прямі завдання, так і органічно дотичні до них. Серед останніх необхідно особливо виділити наступні: правова освіта, пропаганда чинного законодавства, сприяння вихованню законослухняної громадської позиції; профілактика будь-яких протиправних дій і антигромадської поведінки; інформування широких верств населення про специфіку діяльності міліції; формування позитивного іміджу системи ОВС України і працівників міліції в суспільній свідомості.

Таким чином, сучасна система забезпечення внутрішньої безпеки, в якій найбільшим обсягом завдань, функцій та повноважень наділені органи внутрішніх справ, у широкому розумінні має базуватися на сукупності вже існуючих і спеціально створюваних органів, державних і недержавних структур, соціальних груп, суспільних об'єднань і громадських організацій, окремих осіб, а також специфічних правових, інформаційних, політичних, економічних та інших зв'язків між ними.

Список використаної літератури

1. Білоконь М. В. Державне управління у сфері охорони громадського порядку : монографія / М. В. Білоконь. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. – 700 с.
2. Бандурка О. М. Партнерські взаємовідносини між населенням і міліцією : підручник / О. М. Бандурка, В. О. Соболев, В. І. Московець. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 352 с.
3. Мартинов М. Д. Оптимізація взаємодії територіальних органів внутрішніх справ України з населенням [Електронний ресурс] / М. Д. Мартинов. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/rib/2010_4/PB-4/PB-4_33.pdf.
4. Андриашин Х. А. Общественные объединения как субъекты обеспечения личной безопасности граждан, охраны общественного порядка и общественной безопасности (на примере участия казачьих объединений) : учеб. пособие / Х. А. Андриашин, А. С. Прудников, Н. В. Бровка. – М. : ЮИ МВД России, 1998. – 64 с.
5. Кутушев В. Г. Основные направления и формы взаимодействия городских и районных ОВД с государственными органами, общественными организациями и трудовыми коллективами / В. Г. Кутушев //

Управление горрайорганами внутренних дел и линейными органами транспортной милиции : курс лекций / под ред. Гребельского Д. В. – М. : РИО Акад. МВД СССР, 1976. – 39 с.

6. Взаємодія міліції та громадськості в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. А. Дж. Бека, О. Н. Ярмиша. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2001. – 200 с.

7. Про об'єднання громадян : закон України від 16 черв. 1992 р. № 2460-XII. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34. – Ст. 504.

8. Мироненко Т. С. Організаційно-правові аспекти управління взаємодією органів прокуратури України з громадськістю : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Т. С. Мироненко. – Х., 2007. – 190 с.

Надійшла до редколегії 07.09.2011

**КАЛАШНИК М. В. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МИЛИЦИИ СО СТРУКТУРАМИ
ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА КАК ОСНОВА РЕФОРМИРОВАНИЯ
ОРГАНОВ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ**

Рассмотрены проблемные вопросы реформирования органы внутренних дел в аспекте взаимодействия милиции с общественными организациями. Предложены пути усовершенствования механизмов совместных действий.

**KALASHNYK M. POLICE INTERACTION WITH THE CIVIL SOCIETY
STRUCTURES AS A BASIS OF THE REFORM OF THE INTERNAL AFFAIRS
AGENCIES OF UKRAINE**

The issues of internal affairs agencies reforming in the aspect of interaction with social organizations are considered. The ways of improvement of mechanisms of common actions are proposed.

УДК 343.985

О. О. ЮХНО,

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри кримінального права та кримінології
Одеського державного університету внутрішніх справ*

**АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ ЕФЕКТИВНОСТІ
ДІЯЛЬНОСТІ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ**

Проаналізовано систему критеріїв оцінювання діяльності оперативних підрозділів органів внутрішніх справ під час запобігання та протидії злочинності. Запропоновано авторський підхід до вдосконалення методики оцінювання кінцевих результатів діяльності оперативних підрозділів на сучасному етапі.

Проблема визначення критеріїв ефективності у правознавстві, у правозастосовній діяльності органів внутрішніх справ (далі – ОВС) та зокрема оперативних підрозділів на сьогодні є однією з центральних. У літературі слушно зазначається, що проблема оцінювання критеріїв ефективності перетворюється на комплексну, фундаментальну галузь соціального знання, що потребує інтеграції й концентрації зусиль філософської науки, галузей соціального знання, точних наук [1, с. 57]. При цьому немає обмежень з точки зору сфер застосування категорії ефективності в дослідженнях суспільних процесів та явищ.

Які в будь-якій іншій сфері діяльності людей (наприклад у сфері охорони здоров'я, освіти тощо), запорукою успішного запобігання й

протидії злочинності є відомості про те, які напрями відповідної діяльності ефективні та чому. Теоретичні розробки проблем визначення й оцінювання критеріїв ефективності діяльності у сфері запобігання і протидії злочинності здебільшого ґрунтуються на оціночних критеріях типу «низька», «середня», «максимальна»; «мала», «середня», «велика» тощо. На жаль, точності критеріїв та оцінок заважають значні труднощі, пов'язані з браком статистичного матеріалу (обліку даних) про запобіжну роботу та її результати, відсутністю спеціальних підрозділів із цього напрямку (деякі з яких ліквідовані в системі ОВС) і кваліфікованих фахівців, спроможних проводити оціночні дослідження, слабкістю науково-теоретичних розробок питань критеріїв ефективності в сучасних умовах.